

WADDENFOTOGRAAF
ANJA BROUWER

‘Ik wil het mooie én het kwetsbare laten zien’

Prijswinnend natuurfotograaf Anja Brouwer maakte haar omgeving tot haar werkterrein. De Amelandse kan zich geen betere inspiratiebron voorstellen dan de Wadden. Twaalf van haar foto's sieren de Wadden Kalender 2026.

TEKST: ANNEMARIE BERGFELD
FOTO'S: ANJA BROUWER

'Ook op windstille dagen kan er van alles op het strand gebeuren. De dreigende wolkenlucht spiegelt in het dunne laagje water. Het beetje zon dat er nog is, licht het zand, de vegetatie en de duinen aan. Het streepje zonlicht op de horizon vormt een natuurlijke scheiding tussen de voorgrond en de lucht én zorgt voor symmetrie.'

‘Ik kan uren op de dijk bij de buitendijkse kwelder Feugelpôle zitten om van een schouwspel als dit te genieten. Het aantal kanoeten was indrukwekkend. Ze bleven een paar weken om aan te sterken voor hun verdere reis. De Waddenzee is een belangrijk rustpunt voor vogels op de trekroute tussen broed- en overwinteringsgebieden.’

Rond het middaguur is normaal gesproken niet het tijdstip waarop Anja Brouwer met haar camera op het strand is te vinden. ‘Ik houd erg van het gouden en het blauwe uurtje, de uren rond zonsopgang en zonsondergang. Gisteravond maakte ik mijn laatste foto rond elf uur ‘s avonds. Je ziet mij niet vaak bij hard daglicht fotograferen.’

We staan op een heldere en zonnige zomerdag bij de strandopgang bij Strandpaviljoen Ballum. Hoog op de duinrand wijst Brouwer haar favoriete fotolocatie aan: het Groene Strand. ‘Dit strand bij

Ballum is het meest dynamische deel van Ameland. Sinds de zandplaat Bornrif aan de westkant van het eiland vastgroeide, wordt er meer slib afgezet, is er vegetatie gaan groeien, zijn stromingen bij elkaar gekomen en ontstaan nieuwe geulen. Bij storm staat het Noordzeewater soms tot aan de duinen, terwijl het strand hier meer dan een kilometer breed is! Het landschap is hier voortdurend in beweging. Ik zal hier niet gauw uitgefotografeerd raken.’

Het begon in Afrika

Als natuurfotograaf heeft Brouwer zich

gespecialiseerd in vogels en landschappen. Haar werkgebied is de Wadden en in het bijzonder Ameland. Maar het was Afrika waar ze een jaar of twintig geleden voor het eerst met fotografie in aanraking kwam. ‘Voor een safari die ik in Kenia ging maken, had ik een camera aangeschaft. Ik maak best wel leuke foto’s, dacht ik achteraf. Toen ik daarin ook bevestigd werd, kwam al snel de gedachte: dit kan ik ook op mijn eigen eiland gaan doen.’

Brouwer begon met macrofotografie en portretten van vogels. Terwijl ze vogels observeerde en fotografeerde, raakte ze

ook steeds meer gefascineerd door de weidsheid van de natuur en het bewegende landschap van het wad, waar de vogels met het tij meebewegen. Ze verlegde haar focus naar landschapsfotografie en grote groepen vogels.

Twintig keer voor niks

Het getij werd wezenlijk voor de Amelandse. 'Ik fotografeer op tij. Bij laagwater ben ik het liefst hier, op het strand. Ik zoek naar mooie patronen in het zand of langs de waterlijn voor een interessante compositie. Een kleurrijke of bijzondere lucht maakt de foto dan af. Tijdens hoogwater zit ik graag op de waddendijk bij de Feugelpôlle, een kwelder tussen Hollum en Ballum waar de vogels laagwater afwachten om weer te gaan foerageren. Vóór ik bij de dijk ben, begint het al te kriebelen: wat zal ik straks zien? Dat voelt altijd weer als een spannend moment.

ANJA BROUWER (1970) is natuurfotograaf, gespecialiseerd in vogels en landschappen. Daarnaast doet ze ook vastgoed- en bedrijfsfotografie. Ze won verschillende (inter)nationale prijzen, waaronder de titel Natuurfotograaf van het Jaar 2023 van de Groene Camera. Vorige maand werd ze tweede in de prestigieuze European Wildlife Photographer of the Year in de categorie 'Nature's studio' met een artistieke, beeldvullende foto van scholeksters. 'Prachtige en zorgvuldig gemaakte

foto's, ijzersterke composities, roept associaties op met het werk van Escher', zijn enkele van de lovende woorden uit juryrapporten. Regelmatig exposeert ze haar werken, op haar thuishoofdeiland Ameland en daarbuiten. In november, tijdens Kunstmaand Ameland, exposeert ze samen met een aantal andere Amelandse kunstenaars (amelanderkunstenaars.nl) in Kampeerboerderij Ritskemoei in Buren. In de vuurtoren is een permanente expositie van haar foto's te zien. Daarnaast is ze ambassadeur van Werelderfgoed Waddenzee en ze organiseert weekend-workshops natuurfotografie op Ameland.

Info: anjabrouwerfotografie.nl.

'Als ik iets interessant vind, kan ik me er helemaal in vastbijten. Een week lang heb ik elke avond schuim gefotografeerd, steeds bij een ander getij en onder wisselende weersomstandigheden. Dit verschijnsel zie je niet alle dagen, alleen bij een stevige, aanhoudende noordenwind. Het zijn massaal afgestorven algen, door de golven opgeklopt tot grote schuimwolken.'

‘Deze vogels rusten aan de rand van de Waddenzee. ‘Het ritme van deze groep scholeksters in de sneeuw maakt het beeld,’ schreef de jury van de Groene Camera in 2023, ‘met die ene eigenwijze vogel die het patroon doorbreekt door net de andere kant op te kijken.’ Ze noemde het een prachtig kunstzinnig patroon dat associaties oproept met de kunstwerken van Escher.’

Natuurlijk kom ik twintig keer voor niks omdat er niks gebeurt, maar de 21ste keer is het dan toch raak.’

Wachten, geduld hebben, is een belangrijk onderdeel van haar werk. ‘Vaak weet ik niet eens waarop ik wacht. In februari zat ik in de sneeuw bij een verzamelplek van scholeksters. Ze zaten allemaal diep met hun snaveltje tussen de veren gedoken. Tot er opeens eentje omhoogkeek en zijn feloranje snavel liet zien. Dan moet je snel zijn. Dat ene oranje snaveltje maakte de foto.’

Meteorenregen

Ook de keren dat er niets gebeurt en ze zonder bruikbare foto’s vertrekt, beschouwt Brouwer niet als verloren. ‘Ik geniet ervan om in mijn eentje op de dijk te zitten, maar ik geniet ook van de praatjes die ik maak. Er zijn altijd mensen nieuwsgierig naar wat ik aan het doen ben en dan volgt altijd een praatje. Soms zijn het vogelaars van wie ik wat nuttigs leer, andere keren badgasten aan wie ik iets kan vertellen over de Waddenzee. Ik vind het fijn als mensen net als ik geïnteresseerd zijn in de waddennatuur, daarom ben ik ook

ambassadeur van Werelderfgoed Waddenzee geworden.’

Een van haar mooiste natuurervaringen beleefde ze vorig jaar augustus, tijdens de jaarlijkse Perseïden-meteorenregen. ‘Met mijn vriend lag ik tot diep in de nacht op een beschutte plek in de duinen naar de vallende sterren te kijken. Tot we opeens licht boven de Noordzee zagen. Het bleek een combinatie van zeevonk en het noorderlicht te zijn. Totaal onverwacht! We voelden ons klein en nietig, zo in het donker bij al die natuurspektakels. Het werd een onvergetelijke nacht.’

‘Het waaide hard, tegen de buik van deze rustende zeehond heeft zich een bultje opgewaaid zand gevormd. Ik ben met m'n teelens op gepaste afstand gaan liggen, goed in de gaten houdend of hij comfortabel was met mij in de buurt. Het stuivende zand en het weidse strand maken de achtergrond van de foto rustig.’

Echte eilander

Op deze zonovergoten middag knielt ze op het strand bij een aantal jonge zeekraalplantjes. ‘Gelukkig, de zeekraal is er weer. Sinds twee jaar staat het er hier vol mee, daarvoor was er amper iets. In het najaar fotografeer ik het graag, als het van groen verkleurt naar geel, oranje en rood. Ik fotografeer het dan met mijn groothoeklens, maar het is ook verrassend om doorkijkjes te maken met mijn teelens liggend op de grond.’

Verhalen vertellen, dat is wat ze met haar foto's wil doen. ‘Ik wil het mooie én het

kwetsbare van dit werelderfgoed laten zien. Het Wad is een oneindige inspiratiebron voor me. Elke dag, elk uur, elk getij is anders. En de eindeloze bewegingen van het water... Op bijna al mijn foto's is dan ook water te zien. Ik ben een echte eilander, daar ben ik trots op en dat maakt me gelukkig.’ 🐾

GA MEE OP PAD MET ANJA op haar eigen eiland Ameland. Tijdens de excursie ‘Ritme van het wad’ bekijk je het eiland door de ogen van een natuurfotograaf. Neem je camera mee! Kijk op pagina 45 of op waddenvereniging.nl/ritme.

BESTEL DE WADDENKALENDER

Geniet een jaar lang van de schitterende natuurfoto's van Anja Brouwer: van kleurrijke landschappen tot intrigerende foto's van wadvogels. Wees er snel bij want de kalender wordt in een beperkte oplage gedrukt. Scan de QR-code, ga naar wijsmetdewaddenzee.nl of kijk op pagina 16 van dit magazine.

